

S Z A F A R Z

*Pismo Nadzwyczajnych Szafarzy Komunii Świętej
Archidiecezji Gnieźnieńskiej*

1/2009(5)

www.szafarze.gniezno.pl

Spotkania rejonowe

Tegoroczne spotkania rejonowe odbędą się w następujących terminach:

8 czerwca godz. 17⁴⁵ – parafia Najwyższego Arcykapłana Jezusa Chrystusa w Murowanej Goślinie, odpowiedzialny Zbigniew Krugielka (e-mail: zbyszek.krugielka@plusnet.pl, tel. Maciej Paszkiewicz 606119995 od 18⁰⁰ do 21⁰⁰)

9 czerwca godz. 18⁰⁰ – parafia św. Krzyża we Wrześni na Lipówce, odpowiedzialny Wacław Gieburowski (e-mail: ubezpieczenia.gieburowski@wp.pl, tel. 0-61 4362075 po godz. 19⁰⁰)

15 czerwca godz. 18⁰⁰ – parafia św. Jana Apostoła w Mogilnie, odpowiedzialny Roman Kwiatkowski (tel. 502427644)

Prosimy o wcześniejsze zgłaszanie swojego przyjazdu osobom odpowiedzialnym za przygotowanie spotkania.

Rekolekcje wielkopostne

Tegoroczne rekolekcje dla nadzwyczajnych szafarzy Komunii świętej odbyły się w dniach 27 lutego – 1 marca 2009 roku. Tradycyjnie spotkaliśmy się w Ośrodku Rekolekcyjnym w Rościnnie. W przywitaniu ks. Franciszek Jabłoński przypomniał, że coroczne rekolekcje dla szafarzy są wymogiem określonym

przez Konferencję Episkopatu Polski. Przybliżył również cele rekolekcji i określił tematykę stałej formacji szafarzy oraz przedstawił plan zajęć na najbliższe dni.

Jak co roku hasło rekolekcji związane było z hasłem roku duszpasterskiego i brzmiało *Otoczmy troską życie*. Ciekawym elementem odnoszącym się do tematu rekolekcji była wystawa przywieziona przez ks. opiekuna przedstawiająca różne aspekty ochrony życia. Może ona być wypożyczana do parafii jako element uzupełniający do programu duszpasterskiego.

Pierwszym liturgicznym elementem rekolekcji były nieszpory, w czasie których konferencję wygłosił ks. Grzegorz Pawlaczyk, wędrowny katechista neokatechumenalny, pracujący obecnie na terenie Rumunii. Zwrócił on uwagę na to, że brewiarz to nie jest modlitwa zarezerwowana tylko dla księży. Jak sama nazwa wskazuje, jest to *Modlitwa Ludu Bożego*, a więc każdy ochrzczony może modlić się psalmami. Jak powiedział ks. Grzegorz, psalmy są najlepszym pokarmem dla człowieka.

Po nieszporach rozpoczęło się nabożeństwo pokutne. Liturgia pokutna pozwala spojrzeć na sakrament pokuty i pojednania w szerszym kontekście, którego podstawowym elementem jest wysłuchanie Słowa Bożego. W czasie nabożeństwa szafarze wysłuchali czy-

tania o modlitwie faryzeusza i celnika (Łk 18,9-14). Faryzeusz z przypowieści był człowiekiem gorliwym, modlącym się, pobożnym. Można powiedzieć, że należał do ówczesnej elity – tak jak obecnie można pomyśleć o szafarzu. Szafarzy też dotyka niebezpieczeństwo myślenia o sobie dobrze, a o innych źle. Ważne jest uświadomienie sobie, że tak naprawdę nikt nie zasługuje na to, aby brać Ciało Chrystusa w swoje ręce. To, że możemy tak robić nie wynika z naszych zasług, ale wyłącznie z Bożej łaski.

Po nabożeństwie pokutnym i spowiedzi rozpoczęła się Msza Święta koncelebrowana przez ks. Franciszka Jabłońskiego i ks. Grzegorza Pawlaczyka. Homilię wygłosił ks. Grzegorz, który zwrócił uwagę na trzy filary Wielkiego Postu: post, modlitwę i jałmużnę.

Po Mszy świętej nastąpiło wystawienie Najświętszego Sakramentu i całonocna adoracja, której szczególnym elementem było adorowanie na kłęczniku umieszczonym blisko przed samym ołtarzem. Wielu szafarzy podkreślało później znaczenie tego czasu, który bardzo mocno przeżyli.

Kolejny dzień rekolekcji rozpoczął się od wspólnej Jutrznii, w czasie której homilię wygłosił ks. Franciszek Jabłoński. Po śniadaniu szafarze mogli wykorzystać swoje zdolności wokalne w czasie próby śpiewu pieśni kościelnych. Animacją śpiewu zajmowała się p. Daria Czekalska.

Centralnym punktem soboty było spotkanie z księdzem biskupem Wojciechem Polakiem. Najpierw szafarze mogli z nim wypić kawę w refektarzu. W czasie tego spotkania głos zabrał Waław Gieburowski, który w imieniu wszystkich powitał ks. biskupa, a następnie ks. Franciszek przybliżył ks. biskupowi zasady i metody formacji duchowej szafarzy oraz przekazał informacje na temat ich współpracy z opiekunem i księżmi proboszczami.

Następnie szafarze zadawali księdzu biskupowi przygotowane wcześniej pytania. Dotyczyły one m.in. współpracy między biskupami na poziomie europejskim, głównie jeśli chodzi o pracę ks. biskupa w europejskiej

komisji ds. powołań. Biskup Wojciech opowiadał również o organizacji i roli duszpasterskiej Europejskich Kongresów Powołaniowych, a także o pracy Krajowej Rady Duszpasterstwa Powołań. Szafarze zapytali również o wpływ rodziny ks. biskupa na jego powołanie. Pytanie to stało się początkiem interesujących wspomnień księdza biskupa dotyczących zarówno rodziny, jak i czasów seminaryjnych. Swój duży udział w tych wspomnieniach miał również ks. Franciszek Jabłoński, który był z ks. biskupem na tym samym roku w seminarium duchownym i opowiedział kilka znaczących sytuacji z dawnych lat. Szafarze poprosili również o rady w obliczu nadchodzącego kryzysu gospodarczego, na co ks. biskup odpowiadał, by każdy w miarę możliwości włączał się w charytatywną działalność wspólnot parafialnych. Ks. biskup zwrócił też uwagę szafarzy na fakt, że ich najważniejszym posłaniem jest noszenie Komunii Świętej do chorych, co jest znakiem szczególnej troski Kościoła o wszystkich członków parafii.

Po spotkaniu w refektarzu przyszedł czas na spotkanie z księdzem biskupem przy stole eucharystycznym. Mszę świętą ks. bp Polak odprawiał w intencji szafarzy i ich żon. W homilii ks. biskup zwrócił uwagę obecnych na to, że postawa Chrystusa budzi czasami w nas zakłopotanie. Bóg się czasami zachowuje dziwnie, bo bezgranicznie nas kocha, a ludzie nawet się nie domyślają, jak bardzo jest On dobry. Wynika z tego wniosek, że Kościół nie może stać się sektą ludzi doskonałych, odgrodzonych od ludzi słabych i grzesznych. Nie wolno nam przyłączać się do grona faryzeuszy, którzy dzielą na doskonałych i niedoskonałych, natomiast mamy być czytelnym znakiem miłości wybaczącej Boga. Na koniec Mszy świętej ksiądz biskup przedstawił w skrócie plany wydarzeń diecezjalnych w najbliższym roku.

Kolejnym misjonarzem, który zajął się formacją szafarzy był ks. Andrzej Graczyk, wikariusz generalny w Tbilisi (Gruzja). Rozpoczął od sobotnich niesporów, w trakcie których wygłosił konferencję zawierającą wiele

elementów kerygmatacznych. Nawiązując do tematu rekolekcji: „Otoczmy troską życie” ks. Andrzej powiedział, że żeby otoczyć troską życie, trzeba je najpierw mieć w sobie, a czerpie się je przede wszystkim z osobistego spotkania z Bogiem. Okazją do takiego spotkania może być wszystko, nawet grzech. Pismo Święte to relacje ludzi, którzy spotkali Boga.

Kolejnym spotkaniem z ks. Graczykiem była konferencja, w czasie której rekolekjonista kontynuował głoszenie kerygmatu zaczynając od tego, że dla człowieka najważniejszą rzeczą jest ucieczka przed cierpieniem, bo cierpienie powoduje, że nie jest on szczęśliwy. Nikt nie może też być pewny swojej przyszłej wiary. Odpowiedzią na trudną sytuację człowieka jest Ewangelia, czyli *Dobra Nowina*. Nie jest w tym wypadku ważne, kto głosi Dobrą Nowinę, ale ważne jest to, że ją głosi. Ewangelia skierowana jest do grzeszników, którzy są grzeszni z powodu bycia w niewoli zła. Człowiek nie jest w stanie sam pokonać zła, a jeśli mu się wydaje, że to zrobił, to stanie się bezlitosnym sędzią dla innych. Dobrą Nowiną jest to, że Chrystus wziął na siebie to wszystko, co nas zniewala. Na koniec konferencji ks. Andrzej podał trzy wskazówki pomagające codziennie „trzymać się” Jezusa:

- stawać się ludźmi Słowa Bożego;
- czcić Eucharystię;
- modlić się.

Ostatnim formacyjnym elementem soboty była wieczorna droga krzyżowa przeprowadzona w parku ośrodka rekolekcyjnego. Szafarze z zapalonymi świecami kroczyli w ciemnościach, aby przy rozważaniach prowadzonych przez ks. Franciszka Jabłońskiego towarzyszyć Chrystusowi w Jego zbawczej wędrówce.

Ostatni dzień rekolekcji, czyli niedziela rozpoczęła się od wspólnej jutrzni z kazaniem ks. Franciszka. Po śniadaniu szafarze wysłuchali konferencji ks. opiekuna wprowadzającej do dyskusji w czasie spotkań w grupach. W czasie tych spotkań uczestnicy rekolekcji doszli na następujących wniosków:

- bardzo ważny był element bliskości Na-

świętszego Sakramentu w czasie nocnej adoracji;

- przydatne i potrzebne jest nabożeństwo pokutne przed spowiedzią;
- konferencja ks. Grzegorza wielu zmotywowała do sakramentu pokuty i pojednania;
- ważne były słowa ks. biskupa dotyczące walki ze złem, a nie z ludźmi i podzielenie się wrażeniami z filmu *Popieluszko*;
- schemat rekolekcji jest harmonijny;
- wiele spraw można omówić w czasie wieczornych rozmów między szafarzami;
- szczere wypowiedzi ks. Andrzeja na swój temat zrobiły duże wrażenie;
- dobrze, że rekolekcje zaplanowane są na początek Wielkiego Postu.

Rekolekcje tradycyjnie zakończyły się wspólnym obiadem, po którym szafarze rozjechali się do swoich domów.

Jacek Skowroński

Czy szafarz podczas komunikowania może pobłogosławić dziecko?

Odpowiadając na to pytanie trzeba najpierw uściślić o jaki gest „pobłogosławienia dziecka” chodzi. Na podstawie obserwacji bowiem można stwierdzić, że praktykuje się dwie formy: krzyżyk uczyniony przez szafarza kciukiem na czole dziecka i znak krzyża uczyniony Najświętszą Eucharystią (komunikantem) nad dzieckiem. Księgi liturgiczne nie wspominają ani o pierwszej a tym bardziej o drugiej możliwości. Jednak coraz więcej duszpasterzy, zwłaszcza w odniesieniu do dzieci klas drugich, które przygotowują się do I Komunii św. proponuje im udział w procesji komunikacyjnej, który kończy się podejściem do szafarza i otrzymaniem „znaku błogosławieństwa”. W takim wypadku wydaje się koniecznym dobre uświadomienie dzieciom a także ich rodzicom, że taki udział w procesji nie jest równoznaczny z przyjęciem Komunii sakramentalnej. Pozostaje sprawą do przedyskutowania samo utrzymywanie takiej praktyki, która nie przyczynia się do szlachetnej

prostoty i jasności postulowanych przez Sobór Watykański II. Osobną, nie mniej ważną sprawą jest jasne i czytelne zakomunikowanie szafarzowi przez dziecko lub jego rodzica, że nie przyjmuje Ciała Pańskiego, by uniknąć sytuacji przyjęcia Komunii św. przez dziecko, które do tego nie jest odpowiednio przygotowane i nie przystąpiło jeszcze do I Komunii św.

Zarówno Katechizm Kościoła Katolickiego (nr 1669) jak i Kodeks Prawa Kanonicznego (kan. 1168) a także księgi liturgiczne – zwłaszcza Księga Błogosławieństw (nr 18) mówią, że każdy ochrzczony na mocy kapłaństwa chrzcielnego jest uprawniony do tego by błogosławić. Jednakże księgi te mówią o odrębnych obrzędach błogosławieństw, którym w określonych warunkach może przewodniczyć osoba świecka, gdy nieobecny jest szafarz zwyczajny, czyli diakon lub kapłan. W przypadku, który nas interesuje nie chodzi o odrębny obrzęd błogosławieństwa, nie można zatem mówić o błogosławieniu dziecka w myśl przywołanych dokumentów Kościoła. Niewątpliwie jednak gesty o których mowa wykonywane i przyjmowane z wiarą są znakami błogosławieństwa. Dlatego jeżeli już mają być wykonywane, to bardziej stosow-

nym dla nadzwyczajnego szafarza Komunii św. wydaje się uczynienie tylko znaku krzyża na czole dziecka.

ks. Krzysztof Stawski

Rekolekcyjne echa

- Z całego serca dziękuję za otrzymaną pocztę i takie szybkie zamieszczenie pierwszych relacji z minionych rekolekcji.
- Serdecznie dziękuję za ostatnie rekolekcje. Były piękne. Prośba wypowiedana w formie śpiewu: *Tak mnie skrusz, tak mnie złam, tak mnie wypal Panie, byś był tylko Ty jedynie Ty* realizuje się w moim życiu i momentami jest ciężko. Ale to tym bardziej ją ponawiam. Proszę o modlitwę.
- Przeżyte rekolekcje dla szafarzy były dla mnie najlepsze ze wszystkich dotychczasowych.
- Sądzę, że końcowe słowa Księdza na naszych ostatnich rekolekcjach otworzyły wielu z nas pewne drzwi. Drzwi, którymi można do Księdza dojść, odezwać się i mam nadzieję prosić o słowo wsparcia, porady. Myślę, że reprimenda przekazana tak serdecznie, może nas tylko doskonalić.

Adwentowy Dzień Skupienia:

28 listopada 2009 r. godz. 10⁰⁰ – 14⁰⁰, Łąd n. Wartą - Seminarium Księży Salezjanów
W czasie dnia skupienia odbędą się wybory do nowego zarządu.

Opiekun – ks. dr Franciszek Jabłoński

Prezes – Daniel Słowiński z parafii św. Apostołów Piotra i Pawła w Zagórowie

Zastępca prezesa – Wacław Gieburowski z parafii św. Krzyża we Wrześni

Skarbnik – Jan Plewa z parafii św. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Janikowie

Sekretarz – Jacek Skowroński z parafii Nawiedzenia NMP w Chodzieży

Fotograf – Roman Gasiński z parafii Nawiedzenia NMP w Gościeszynie